GEN 4.2 OPŁATY ZA USŁUGI SŁUŻB ŻEGLUGI POWIETRZNEJ

1 POSTANOWIENIA OGÓLNE I DEFINICJE

1.1. Opłaty za usługi nawigacyjne pobiera się za zapewnianie służb żeglugi powietrznej w przestrzeni powietrznej kontrolowanej rejonu informacji powietrznej FIR Warszawa w lotach IFR i lotach mieszanych (VFR/IFR lub IFR/VFR).

1.2. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej, zwana dalej PAŻP, pełni funkcje instytucji zapewniającej służby żeglugi powietrznej, zarządza przestrzenią powietrzną i przepływem ruchu lotniczego w przestrzeni powietrznej rejonu informacji powietrznej FIR Warszawa. Dodatkowo Port Lotniczy Bydgoszcz S.A., zwany dalej PLB, na lotnisku Bydgoszcz oraz Warmia i Mazury Sp. z o.o., zwany dalej WiM na lotnisku Olsztyn - Mazury są certyfikowanymi i wyznaczonymi instytucjami zapewniającymi terminalowe służby żeglugi powietrznej.

1.3. Pobiera się następujące opłaty za usługi nawigacyjne:

1.3.1. za usługę nawigacji trasowej;

1.3.2. za usługę nawigacji terminalowej.

1.4. Skorzystanie z usług świadczonych odpowiednio przez PAŻP, PLB lub WiM jest jednoznaczne z akceptacją przez usługobiorcę wszystkich warunków i opłat przedstawionych w części GEN 4.2.

1.5. Definicje:

1.5.1. Lot mieszany: lot, w którym część lotu wykonywana jest zgodnie z przepisami dla lotów z widocznością (VFR), a część lotu wykonywana jest zgodnie z przepisami dla lotów według wskazań przyrządów (IFR);

1.5.2. **Maksymalna masa startowa statku powietrznego (MTOW):** maksymalna masa statku powietrznego dopuszczalna do startu, podana w **instrukcji użytkowania w locie statku powietrznego (AFM).** Jeżeli dany statek powietrzny ma kilka certyfikowanych maksymalnych mas startowych, dla celów naliczania opłat nawigacyjnych będzie brana pod uwagę największa z nich;

1.5.3. **Polski wojskowy statek powietrzny:** statek powietrzny używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;

1.5.4. **Usługobiorca:** osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, korzystająca z usług nawigacyjnych świadczonych odpowiednio przez PAŻP, PLB lub WiM i będąca użytkownikiem przestrzeni powietrznej polskiego rejonu informacji powietrznej FIR Warszawa;

1.5.4.1. **Użytkownik przestrzeni powietrznej:** właściciel statku powietrznego lub inna osoba wpisana jako użytkownik do rejestru statków powietrznych prowadzonego w kraju, w którym statek powietrzny jest zarejestrowany;

1.5.4.2. **Inna osoba** wykonująca lub na rzecz której faktycznie jest wykonywana operacja lotnicza, a w szczególności:

przewoźnik lotniczy, osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która użytkuje statek powietrzny nie będąc jego właścicielem, na podstawie umowy dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej o podobnym charakterze, upoważniającej do użytkowania danego statku powietrznego.

Zgodnie z decyzją nr 19/163 Europejskiej Organizacji do Spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej EUROCONTROL z dnia 28 listopada 2019 r. zmieniającą "Warunki stosowania Systemu Opłat Trasowych i Warunki płatności":

1.6. Osobą zobowiązaną do wniesienia opłaty jest osoba, która eksploatowała statek powietrzny w czasie, kiedy wykonywany był lot. Do identyfikacji osoby eksploatującej statek można wykorzystać oznacznik ICAO lub inny uznany oznacznik zawarty w numerze lotu.

1.7. W przypadku, gdy osoba eksploatująca statek jest nieznana, właściciel statku powietrznego jest uważany za eksploatującego dopóki nie wykaże, że to inna osoba była eksploatującym statek powietrzny.

GEN 4.2 AIR NAVIGATION SERVICES CHARGES

1 GENERAL PROVISIONS AND DEFINITIONS

1.1. The air navigation services charges are collected for the provision of air navigation services in the FIR Warszawa controlled airspace on IFR and mixed (VFR/IFR or IFR/VFR) flights.

1.2. The Polish Air Navigation Services Agency, hereinafter referred to as PANSA, acts as an air navigation services provider, manages the airspace and the air traffic flow within the FIR Warszawa. Additionally, Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. (Bydgoszcz Airport), hereinafter referred to as PLB at Bydgoszcz aerodrome and Warmia i Mazury Sp. z o.o., hereinafter referred to as WiM at Olsztyn - Mazury aerodrome are certified and designated terminal air navigation service providers.

1.3. Following air navigation services charges are collected:

1.3.1. for en-route service;

1.3.2. for terminal navigation service.

1.4. The use of the services provided by PANSA, PLB or WiM respectively is tantamount to the acceptance by the customer of all charges and conditions set out in GEN 4.2.

1.5. Definitions:

1.5.1. **Mixed flight:** a flight which is partly performed under Visual Flight Rules (VFR) and in part performed under Instrument Flight Rules (IFR);

1.5.2. **Maximum take-off weight (MTOW):** maximum take-off weight permissible for take-off specified in the **Aircraft Flight Manual (AFM).** Where an aircraft has multiple certified maximum take-off weights, the highest maximum take-off weight shall be the basis of the air navigation charges calculation;

1.5.3. **Polish military aircraft:** an aircraft used by the Armed Forces of the Republic of Poland;

1.5.4. **Customer:** a natural or legal person or an entity not having the status of a legal person being the user of the FIR Warszawa airspace to whom PANSA, PLB or WiM respectively renders the air navigation services;

1.5.4.1. **Airspace user:** an owner or any other entity registered as an aircraft operator in the aircraft register kept by the state of aircraft registration;

1.5.4.2. **Another entity** actually performing or on behalf of whom such an air operation is performed, in particular:

an air carrier, a natural or legal person or an entity not having the status of a legal person who is not an aircraft owner and uses an aircraft under rent, lease, lend or similar agreement authorizing such a person or entity to operate a particular aircraft.

According to the Decision No 19/163 of the European Organisation for the Safety of Air Navigation EUROCONTROL dated 28 November 2019 amending the "Conditions of Application of the Route Charges System and Conditions of Payment":

1.6. A person liable to pay the charges shall be the person who was the operator of the aircraft at the time when the flight was performed. The ICAO designator or another recognized designator in the identification of the flight may be used to identify the operator of the aircraft.

1.7. If the identity of the operator is not known, the owner of the aircraft shall be regarded as the operator unless he proves which other person was the operator.

1.8. Za oddzielny lot w FIR Warszawa uważa się każdy lot:

1.8.1. pomiędzy dwoma lotniskami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

1.8.2. pomiędzy lotniskiem położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej a granicą FIR Warszawa lub odwrotnie;

1.8.3. pomiędzy dwiema granicami FIR Warszawa bez lądowania;

1.8.4. rozpoczynający się i kończący na tym samym lotnisku.

Pojęcie "lotnisko" dotyczy również lądowiska i innego terenu przystosowanego do wykonywania startów i lądowań statków powietrznych.

1.9. Podatek od towarów i usług (VAT).

Do opłat naliczonych według podanych w rozdziale GEN 4.2 stawek zostanie naliczony podatek od towarów i usług (VAT) zgodnie z:

1.9.1. przepisami prawa polskiego. Na dzień określony w punkcie 1.13 stawkę podatku VAT w wysokości 0% nalicza się przewoźnikom lotniczym wykonującym głównie przewozy w transporcie międzynarodowym (Art. 83, ust. 1 pkt. 7 Ustawy o podatku od towarów i usług) – na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego listy przewoźników lotniczych w Dzienniku Urzędowym ULC. W przypadku przewoźników zagranicznych – po uprzednim złożeniu odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM stosownego dokumentu będącego poświadczeniem, iż w państwie swojej siedziby jest uznawany za przewoźnika lotniczego wykonującego loty głównie w transporcie międzynarodowym.

W celu naliczenia podatku VAT według stawki w wysokości 0% w odniesieniu do usług nawigacji trasowej, każdy zagraniczny usługobiorca prowadzący działalność za wynagrodzeniem będzie traktowany, że operuje głównie na trasach międzynarodowych, pod warunkiem, że usługobiorca nie wykonuje oddzielnych krajowych przewozów w granicach Rzeczypospolitej Polskiej;

1.9.2. porozumieniem zawartym pomiędzy EUROCONTROL/CRCO i władzami RP, gdzie powiedziano, iż użytkownik przestrzeni powietrznej musi spełniać zarówno warunek, o którym mowa w pkt. 1.9.1 oraz dwa następujące warunki łącznie:

a. użytkownik przestrzeni powietrznej jest przewoźnikiem,

b. użytkownik przestrzeni powietrznej wykonuje loty za wynagrodzeniem.

Polskie właściwe władze poinformują EUROCONTROL, co najmniej raz w roku i przed fakturowaniem opłat, którzy polscy usługobiorcy (posiadający siedzibę zarejestrowaną w Polsce) spełniają wszystkie wyżej wymienione kryteria w punktach 1.9.1 i 1.9.2 a) i b).

EUROCONTROL zastosuje zerową stawkę tylko w stosunku do usług nawigacji trasowej świadczonych od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym usługobiorca został zgłoszony do EUROCONTROL dla celów naliczania podatku VAT według stawki w wysokości 0%. To oznacza, iż EUROCONTROL nie będzie stosować zerowej stawki VAT wstecz;

EUROCONTROL ustali czy zagraniczny usługobiorca spełnia kryteria wymienione w punktach 1.9.2 a) i b) dla zastosowania stawki VAT w wysokości 0%. Dla tego celu EUROCONTROL będzie wymagać, by operator statków powietrznych dostarczył należycie uwierzytelnioną kopię certyfikatu przewoźnika lotniczego wraz z uzupełnieniami wydanymi przez właściwe władze lotnicze;

1.9.3. Sposób rozliczania się i fakturowania usług nawigacyjnych ustala zasada ogólna "miejsce świadczenia usług" (lokalizacja dla potrzeb VAT). Zgodnie z tą zasadą, miejscem świadczenia usług jest miejsce siedziby lub stałe miejsce zamieszkania usługobiorcy – za wyjątkiem podatników zarejestrowanych w Polsce, gdzie miejscem świadczenia usług jest siedziba usługodawcy (PAŻP, PLB lub WiM).

Faktury wystawiane na rzecz podatników:

1.8. A separate flight within the FIR Warszawa is any flight:

1.8.1. between two aerodromes located on the territory of the Republic of Poland;

1.8.2. between an aerodrome located on the territory of the Republic of Poland and within the boundary of the FIR Warszawa or vice versa;

1.8.3. between two boundaries of the FIR Warszawa without landing;

1.8.4. commenced and ended at the same aerodrome.

The term "aerodrome" also applies to an airfield or any other area adapted for aircraft take-off and landing operations.

1.9. The Value Added Tax.

To the charges calculated according to rates set out in chapter GEN 4.2 the value added tax on goods and services (VAT) shall be added according to:

1.9.1. the Polish law. On the date specified in point 1.13 zero rated VAT applies to air carriers operating flights chiefly in the international air transport (Article 83, paragraph 1, point 7 of Act on Value Added Tax) – on the basis of a list of air carriers published by the President of the Civil Aviation Authority in the CAA Official Journal. In the case of foreign air carriers – upon submitting to PANSA, PLB or WiM respectively an appropriate document certifying that the air carrier is in the country of establishment considered as an air carrier operating flights chiefly in the international air transport.

With regard to zero rating any non-Polish customer operating for reward shall be deemed to operate chiefly on international routes for the purposes of VAT on en route navigation services provided that this customer does not perform separate domestic carriage within the Republic of Poland;

1.9.2. the Agreement concluded between EUROCONTROL/CRCO and the Government of the Republic of Poland, where it was said that the airspace user must fulfill the condition mentioned in point 1.9.1 and the two following conditions jointly:

a. the airspace user is an airline,

b. the airspace user operates for reward.

The competent Polish Authority shall communicate to EUROCONTROL, at least annually and prior to the billing of charges, the identity of Polish airlines (airlines with their headquarters registered in Poland) meeting all the above mentioned criteria in points 1.9.1 and 1.9.2 a) and b).

EUROCONTROL shall only apply zero rate in respect of en-route navigation services provided from the 1st day of the calendar month following the month during which the customer was reported to EUROCONTROL for zero VAT rating purposes. This implies that EUROCONTROL shall not retroactively zero rate for Polish VAT;

EUROCONTROL shall determine to what extent non-Polish customers meet the above mentioned criteria set in 1.9.2 a) and b) for zero rating. For this purpose EUROCONTROL shall require the aircraft operator to provide a duly certified copy of its Air Operator Certificate, including annexes, as established by the competent National Civil Aviation Administration;

1.9.3. The VAT accounting method stipulates the general rule "the place of service supply" (location for VAT purposes). According to this rule, the place of supply of service is the place where the user is established – with exemption on taxable persons established in the Republic of Poland, where the place of service supply is the place of service provider (PANSA, PLB or WiM).

Invoices issued for tax payers:

a. zarejestrowanych dla potrzeb podatku VAT w krajach UE, w przypadku których zastosowanie ma mechanizm odwrotnego obciążenia;

b. zarejestrowanych poza krajami UE, w przypadku których miejsce świadczenia usług dla potrzeb podatku VAT znajduje się poza UE, zawierają stosowną informację, iż podatnikiem zobowiązanym do rozliczenia podatku jest usługobiorca, a faktury nie będą zawierały ani stawki, ani kwoty podatku VAT.

Odnośnie osób prawnych nie będących podatnikami zidentyfikowanymi dla potrzeb podatku VAT posiadających siedzibę poza terytorium Polski zostanie naliczony VAT według stawki równej 23% z zastrzeżeniem pkt 1.9.1.

W odniesieniu do faktur wystawianych na rzecz podatników podatku VAT mających siedzibę na terytorium Polski oraz dla podmiotów niebędących podatnikami VAT zasady rozliczania oraz fakturowania usług nawigacyjnych nie ulegają zmianie.

Ustawa o zmianie podatku od towarów i usług (VAT) z dnia 1 stycznia 2010 r. opublikowana w Dzienniku Ustaw nr 195, poz. 1504 odzwierciedla zapisy:

a. Dyrektywę Rady 2008/8/WE z 12 lutego 2008 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do miejsca świadczenia usług (Dz. U. L 44 z 20.02.2008, str. 11);

b. Dyrektywę Rady 2008/9/WE z 12 lutego 2008 r. określającą szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE podatnikom nie mającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (Dz. U. L 44 z 20.02.2008, str. 23);

c. Dyrektywę Rady 2008/117/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w celu zwalczania uchylania się od opodatkowania w związku z transakcjami wewnątrzwspólnotowymi (Dz. U. L 14 z 20.01.2009, str. 7).

1.9.4. Zasady opisane w pkt 1.9.1 i 1.9.2 oraz 1.9.3 powyżej obowiązują również w odniesieniu do usług nawigacji terminalowej.

1.10. Usługobiorcy korzystający z usług nawigacji terminalowej zobowiązani są do przesyłania odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM aktualnych informacji dotyczących statków powietrznych, które będą użytkować z podaniem ich znaków rejestracyjnych, typu oraz maksymalnej masy startowej, w terminie:

1.10.1. nie później niż do ostatniego roboczego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym statki powietrzne będą użytkowane;

1.10.2. nie później niż przed upływem dwunastu miesięcy od momentu pierwszego lub ostatnio ponowionego zgłoszenia informacji o użytkowanych statkach powietrznych.

1.11. Do informacji o danym statku powietrznym przekazywanych odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM po raz pierwszy lub zmieniających informacje przekazane wcześniej, należy dołączyć dokument, o którym mowa w pkt. 1.5.2 zawierający oficjalne potwierdzenie maksymalnej masy startowej statku powietrznego.

1.12. Jeżeli usługobiorca nie przekazał odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM informacji, o których mowa w pkt 1.10 i nie przedstawił dokumentu zgodnie z wymogami określonymi w punkcie 1.11, dla celów naliczania opłat będzie przyjęta największa znana maksymalna masa startowa statku powietrznego danego typu. Przekazanie tych informacji po wykonaniu lotu spowoduje, że reklamacja kwestionująca wysokość naliczonej opłaty nie będzie uwzględniona.

a. registered in the EU countries for VAT purposes the reverse charge mechanism shall be used;

b. established outside EU where the place of supply of service, for VAT purposes, is outside EU, include proper information that a tax payer is obliged to self-assess the appropriate amount of VAT is the customer and the invoices will include neither rate nor VAT amount.

When it comes to legal entities established outside the Republic of Poland and not being taxable persons for VAT purposes, VAT will be charged according to the 23% rate without prejudice to point 1.9.1.

With reference to the invoices issued on taxable persons established in the Republic of Poland and non-taxable persons, the accounting and invoicing of air navigation services remain unchanged.

The amended VAT Act of 1 January 2010 published in Journal of Laws No 195, item 1504 reflects the following acts:

a. Council Directive 2008/8/EC of 12 February 2008 amending Directive 2006/112/EC as regards the place of supply of services (Journal of Laws No 44 of 20.02.2008, page 11);

b. Council Directive 2008/9/EC of 12 February 2008 laying down detailed rules for the refund of value added tax, provided for in Directive 2006/112/EC, to taxable persons not established in the Member State of refund but established in another Member State (Journal of Laws No 44 of 20.02.2008, page 23);

c. Council Directive 2008/117/EC of 16 December 2008 amending Directive 2006/112/EU on the common system of value added tax to combat tax evasion connected with intra-Community transactions (Journal of Laws No 44 of 20.01.2009, page 7).

1.9.4. The rules described in points 1.9.1, 1.9.2 and 1.9.3 above are also valid as refers to terminal navigation services.

1.10. The customers using terminal navigation service are obliged to provide PANSA, PLB or WiM respectively with valid information about aircraft they intend to operate including aircraft registration numbers, types and maximum take-off weights:

1.10.1. not later than on the last working day of the calendar month in which the aircraft shall be operated;

1.10.2. not later than on the day of expiration of the twelve-month period calculated from the first day of declaration or the latest reoccurring day of declaration of the aircraft.

1.11. The document referred to in point 1.5.2 including an official confirmation of the aircraft maximum take-off weight shall be attached to the aircraft declaration submitted to PANSA, PLB or WiM respectively for the first time or the aircraft declaration amending the data provided earlier.

1.12. If a customer fails to provide PANSA, PLB or WiM respectively with the information referred to in point 1.10 or produce the documents as set out in point 1.11, then the highest existing maximum take-off weight of an aircraft of a given type shall be applied in the charge calculations. If the aforementioned information is provided after the last working day of the month when a flight was performed, any claim concerning the amount of charge shall be rejected.

1.13. Niniejsze opłaty oraz zasady ich pobierania obowiązują od 1 stycznia 2025 r.

2 OPŁATA ZA USŁUGĘ NAWIGACJI TERMINALOWEJ

2.1. Opłata obejmuje zapewnienie przez odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM statkom powietrznym służb żeglugi powietrznej w początkowej i końcowej fazie lotu związanego ze startem lub lądowaniem na polskich lotniskach wymienionych w tabeli w pkt 2.4.

2.2. Opłata naliczana jest za loty IFR w odniesieniu do każdej operacji lądowania statku powietrznego na lotniskach wymienionych w punkcie 2.4 poniżej oraz podzielona na dwie strefy pobierania opłat terminalowych.

2.3. Na wszystkich lotniskach wymienionych w punkcie 2.4 opłata jest naliczana za każde powtarzające się podejście do lądowania z przyziemieniem lub bez przyziemienia, z wyłączeniem sytuacji awaryjnych, w których niezbędne jest powtórzenie podejścia do lądowania.

2.4. Ustalone zostały dwie stawki jednostkowe opłaty (J) w wysokości:

Lotnisko	Stawka jednostkowa (J)
Chopina w Warszawie	**850,11 PLN**
Bydgoszcz Gdańsk im. Lecha Wałęsy Kraków - Balice Katowice - Pyrzowice Lublin Łódź Warszawa/Modlin Poznań - Ławica Warszawa - Radom Rzeszów - Jasionka Szczecin - Goleniów Olsztyn - Mazury Wrocław - Strachowice Zielona Góra - Babimost	**1433,06 PLN**

2.5. Opłata za usługę nawigacji terminalowej jest obliczana według następującego wzoru:

T = J x M

gdzie:

T – opłata za usługę nawigacji terminalowej,

J – stawka jednostkowa,

M – współczynnik wagi liczony jako wynik z ilorazu uzyskanego przez podzielenie MTOW przez 50 i podniesionego do potęgi 0,7 wyrażony z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku,

MTOW – maksymalna masa startowa wyrażona w tonach, zaokrąglona z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

2.6. Jeżeli usługobiorca nie przekazał odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM wymaganych informacji o numerach rejestracyjnych, typach, wersjach i MTOW użytkowanych statków powietrznych, dla celów obliczania współczynnika (M) będzie przyjęta największa znana maksymalna masa startowa statku powietrznego danego typu. Obliczenie tego współczynnika dla każdego statku powietrznego będzie dokonywane po każdej zgłoszonej przez tego usługobiorcę zmianie, w trybie określonym w pkt 1.10.

3 OPŁATA ZA USŁUGĘ NAWIGACJI TRASOWEJ

1.13. These charges and the rules their collection become effective from 1 January 2025.

2 TERMINAL NAVIGATION SERVICE CHARGE

2.1. The terminal navigation service charge is levied for the provision of air navigation services provided by PANSA, PLB or WiM respectively to the aircraft in the initial and final phase of a flight involving take-off or landing at Polish aerodromes listed in the table in point 2.4.

2.2. The terminal navigation service charges are levied for each IFR flight landing at the aerodromes listed in point 2.4 below and are split in two charging zones.

2.3. At all aerodromes mentioned in point 2.4, the charge shall be levied for each repeated approach with or without touchdown, except for the emergency situations where a repeated approach is necessary.

2.4. Two unit rates (J) shall be used for the calculation of terminal navigation service charges:

Aerodrome	Unit rate (J)
Chopina w Warszawie	**850.11 PLN**
Bydgoszcz Gdańsk im. Lecha Wałęsy Kraków - Balice Katowice - Pyrzowice Lublin Łódź Warszawa/Modlin Poznań - Ławica Warszawa - Radom Rzeszów - Jasionka Szczecin - Goleniów Olsztyn - Mazury Wrocław - Strachowice Zielona Góra - Babimost	**1433.06 PLN**

2.5. The terminal navigation service charge is calculated according to the following formula:

T = J x M

where:

T – terminal navigation service charge,

J – unit rate,

M – the weight factor calculated as the result of the quotient: MTOW by 50, raised to the 0.7 power and expressed as a figure taken to two decimal places,

MTOW – the maximum certified take-off weight in tonnes expressed as a figure taken to one decimal place.

2.6. If a customer fails to provide PANSA, PLB or WiM respectively with the required information on registration, types, versions and MTOWs of the aircraft operated by him, then the highest known MTOW of aircraft of a given type shall be applied for the calculation of the weight factor (M). The recalculation of this factor per each aircraft shall be effected after each amendment and is reported by such a customer subject to point 1.10 hereof.

3 EN-ROUTE SERVICE CHARGE

3.1. Opłata za usługi nawigacji trasowej obejmuje zapewnienie przez PAŻP statkom powietrznym służb żeglugi powietrznej w fazie lotu po trasie, w przestrzeni powietrznej kontrolowanej rejonu informacji powietrznej FIR Warszawa. Opłata pobierana jest za każdy lot statku powietrznego w przestrzeni powietrznej kontrolowanej polskiego rejonu informacji powietrznej FIR Warszawa.

Rodzaj lotu	Stawka jednostkowa (J)
dla lotów IFR w przestrzeni kontrolowanej	**398,82 PLN plus 0,11 EUR**

3.2. Opłata za usługi nawigacji trasowej jest naliczana, fakturowana i pobierana przez Centralne Biuro Opłat Trasowych (CRCO), EUROCONTROL.

3.3. Opłata za usługi nawigacji trasowej jest obliczana według następującego wzoru:

R = J x D x M

gdzie:

R – opłata za usługi nawigacji trasowej,

J – stawka jednostkowa określona w tabeli powyżej, do której dolicza się opłatę administracyjną pobieraną przez EUROCONTROL/CRCO w związku z obsługą wielostronnego systemu opłat trasowych; stawka tej opłaty w 2025 roku wynosi 0,11 EUR,

D – czynnik odległości oblicza się, dzieląc przez 100 liczbę kilometrów ortodromicznej długości lotu w FIR Warszawa od punktu wejścia do punktu wyjścia z danej strefy pobierania opłat, zgodnie z faktyczną trasą lotu danego statku powietrznego zarejestrowaną przez menedżera sieci. Jeśli punkty wejścia i wyjścia w ramach jednego lotu w danej strefie pobierania opłat są identyczne, czynnik odległości równy jest odległości liczonej jako ortodromiczna długość lotu pomiędzy tymi punktami a najdalej oddalonym punktem. Uwzględniona odległość zmniejszana jest o 20 km dla każdego startu i dla każdego lądowania z/na lotniskach kontrolowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

M – współczynnik wagi liczony jako pierwiastek kwadratowy z ilorazu uzyskanego przez podzielenie MTOW przez 50 wyrażony z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku,

MTOW – maksymalna masa startowa, wskazana w instrukcji użytkowania w locie statku powietrznego, wyrażona w tonach i zaokrąglona z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

3.4. Jeżeli usługobiorca nie przekazał do EUROCONTROL/CRCO wymaganych informacji o znakach rejestracyjnych, typach, wersjach i MTOW wskazanych w instrukcji użytkowania w locie statku powietrznego użytkowanych statków powietrznych do ostatniego roboczego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym uległa zmianie jego flota oraz nie dokona aktualizacji/potwierdzenia braku zmiany floty co najmniej raz w roku, będzie przyjęta największa istniejąca maksymalna masa startowa statku powietrznego danego typu.

3.5. Dla lotów mieszanych (jeżeli zmiana przepisów, według których wykonywany jest lot, nastąpiła w przestrzeni kontrolowanej) opłata trasowa obliczana jest dla długości lotu wykonanego według procedur IFR w przestrzeni kontrolowanej według stawki dla lotów IFR.

4 ODSTĘPSTWA

4.1. Nie pobiera się opłat za następujące loty:

4.1.1. wykonywane zgodnie z przepisami dla lotów z widocznością (VFR);

4.1.2. mieszane – w których część lotu wykonywana jest zgodnie z przepisami dla lotów z widocznością (VFR), a pozostała część lotu wykonywana jest zgodnie z przepisami dla lotów według wskazań przyrządów (IFR) za część lotu wykonywaną w polskiej przestrzeni powietrznej wyłącznie zgodnie z przepisami VFR;

3.1. The en-route service charge is levied for the air navigation services provided by PANSA in the en-route phase of a flight within the controlled airspace of the FIR Warszawa. The en-route charge shall be levied on each flight operated within the controlled airspace of the FIR Warszawa.

Flight type	Unit rate (J)
IFR flights in the controlled airspace	**398.82 PLN plus 0.11 EUR**

3.2. The en-route service charge is calculated, billed and collected by the Central Route Charges Office (CRCO), EUROCONTROL.

3.3. The en-route service charge is calculated in accordance with the following formula:

R = J x D x M

where:

R – en-route service charge,

J – unit rate mentioned in the table above to which the administrative charge collected by EUROCONTROL/CRCO for the maintenance of the multilateral en-route charging system is added; the administrative charge rate for 2025 is EUR 0.11,

D – the distance factor shall be obtained by dividing by 100 the number of kilometres flown in the great circle distance in FIR Warszawa between the entry and the exit point of the charging zones, according to the actual route flown by the aircraft concerned as recorded by the Network Manager. If the exit and entry point of one flight are identical in a charging zone, the distance factor shall be equal to the distance of the great circle distance between these points and the most distant point. The distance to be taken into account shall be reduced by 20 km for each take-off and each landing from/to controlled aerodromes within the territory of the Republic of Poland,

M – the weight factor calculated as the square root of the quotient: MTOW divided by 50 expressed as a figure taken to two decimal places,

MTOW – the maximum certified take-off weight of the aircraft as shown in the Aircraft Flight Manual in tonnes expressed as a figure taken to one decimal place.

3.4. If a customer fails to provide EUROCONTROL/CRCO with the required information on registrations, types, versions and MTOWs of the aircraft operated by him by the last working day of the calendar month in which the change occurs and does not do any updating/confirmation lack of changes of his fleet at least once a year then the highest existing MTOW of an aircraft of a given type shall be applied for the calculation of the weight factor (M).

3.5. The en-route charge on mixed flights (if the change of rules under which the flight is performed is within controlled airspace) is calculated for the distance of the flight performed under IFR rules according to unit rate for IFR flights.

4 EXEMPTIONS

4.1. The following flights are exempted from charges:

4.1.1. performed under Visual Flight Rules (VFR);

4.1.2. mixed – where part of the flight is performed under Visual Flight Rules (VFR) and the remaining part is performed under Instrument Flight Rules (IFR) – for the part of the flight performed in Polish airspace exclusively under VFR rules;

4.1.3. wykonywane przez statki powietrzne o maksymalnej masie startowej poniżej 2 ton;

4.1.4. wykonywane wyłącznie w celu przewozu, w oficjalnej misji panującego monarchy i jego najbliższej rodziny, głów państw, szefów rządu oraz ministrów; we wszystkich tych przypadkach cel lotu musi być potwierdzony odpowiednim oznaczeniem statusu lotu tj. STS/HEAD z zastrzeżeniem punktu 4.2 poniżej. Dla lotów o charakterze państwowym status ten musi być określony jako STS/STATE. Status STATE nie oznacza, że są to loty wykonywane w celu przewozu urzędników państwowych, lecz że jest to lot wykorzystany dla celów o charakterze państwowym;

4.1.5. poszukiwawczo-ratownicze, autoryzowane przez właściwy organ koordynacji systemu poszukiwania i ratownictwa ze wskaźnikiem statusu lotu STS/SAR;

4.1.6. wojskowe wykonywane przez polskie wojskowe statki powietrzne oraz wojskowe statki powietrzne państw, w których loty polskich wojskowych statków powietrznych nie są obciążane opłatami nawigacyjnymi;

4.1.7. loty wykonywane w celach wojskowych i zwolnione z opłat na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską w drodze ustawowej;

4.1.8. wojskowe wykonywane przez wojskowe statki powietrzne w ramach programów wielonarodowych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), w których Rzeczpospolita Polska jest stroną;

4.1.9. kontrolno-pomiarowe wykonywane przez instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego.

4.2. Loty określone jako HEAD lub STATE, o których mowa w punkcie 4.1.4 powinny być jednocześnie oznaczone właściwą adnotacją umieszczoną w 18 polu planu lotu określającą jakiego szczebla jest to oficjalna osoba, np. RMK/ Minister of Transport i/lub RMK/GOV.

4.1.3. performed by aircraft of which the maximum take-off weight is less than 2 tonnes;

4.1.4. performed exclusively for the transportation of an official mission, of the reigning monarch and his/her closest family, Heads of state, Heads of Government and Government Ministers; in all these cases the flight's purpose must be confirmed by the appropriate flight status indicator, i.e. STS/HEAD without restriction of point 4.2 below. For state flights the status must be described as STS/STATE. The State status does not mean this flight is performed for the transport of officials but that this is a flight done for State purposes;

4.1.5. search and rescue, authorized by a competent SAR coordination body with the status indicator STS/SAR;

4.1.6. military performed by Polish military aircraft or military aircraft of a country where flights performed by Polish military aircraft are exempted from air navigation charges;

4.1.7. flights performed as military and exempted from charges on the basis of international agreements ratified as an Act of Parliament by the Republic of Poland;

4.1.8. military performed by military aircraft in an international programs in the frame of North Atlantic Treaty Organization in which Republic of Poland is a party;

4.1.9. navigation test flights performed by the air navigation services provider.

4.2. The flights defined as HEAD or STATE mentioned in point 4.1.4 should also be marked with the proper annotation in item 18 of the flight plan determining the level of this official person, e.g. RMK/Minister of Transport and/or RMK/ GOV.

5 WARUNKI PŁATNOŚCI

5.1. Za wniesienie wszystkich opłat, o których mowa w części GEN 4.2 w wysokości i terminie wskazanych na fakturze oraz za wszystkie zobowiązania powstałe z tego tytułu, w tym odsetki za opóźnienie terminowej realizacji płatności, użytkownik przestrzeni powietrznej odpowiada w następujący sposób:

5.1.1. w odniesieniu do usługi nawigacji trasowej zgodnie z procedurami EUROCONTROL/CRCO;

5.1.2. w odniesieniu do usług nawigacji terminalowej, jeżeli odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM posiada jednoznaczną informację, że usługobiorcą jest podmiot inny niż użytkownik przestrzeni powietrznej będący właścicielem/użytkownikiem statku powietrznego, opłatami może być obciążony ten usługobiorca. W przypadku, gdy usługobiorca inny niż użytkownik przestrzeni powietrznej będący właścicielem/użytkownikiem statku powietrznego, odmawia dokonania płatności lub dokonuje ich nieterminowo, należnymi opłatami i odsetkami zostanie obciążony właściciel statku powietrznego.

5.2. Faktury za zapewnienie służb żeglugi powietrznej wystawiane są następująco:

5.2.1. w odniesieniu do usługi nawigacji trasowej w euro (EUR) przez EUROCONTROL/CRCO i zgodnie z jej procedurami. Stawka jednostkowa opłaty określona w pkt. 3.1 powyżej została zatwierdzona przez organ EUROCONTROL decyzją Nr 24/180 dnia 28 listopada 2024 r. i przeliczona według kursu wymiany, gdzie 1 EUR = 4,27352 PLN. Tak wyliczona stawka bazowa wynosi 93,43 EUR. Następnie, zgodnie z Warunkami stosowania opłat trasowych i uiszczania należności jest przeliczana co miesiąc przy zastosowaniu średniego miesięcznego kursu wymiany EUR na PLN z miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został wykonany lot. Stosowany w tym celu kurs walutowy jest średnim miesięcznym "kursem zamknięcia" obliczonym przez Reuters na podstawie dziennego kursu kupna. Dostosowane Miesięczne Stawki są dostępne na stronie https://www.eurocontrol.int/crco#key-documents.

5.2.2. w odniesieniu do usługi nawigacji terminalowej w złotych polskich (PLN) przez odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM. Płatności za usługi nawigacji

5 TERMS OF PAYMENT

5.1. An airspace user shall be responsible for the payment of all charges referred to in GEN 4.2 in the amount and time indicated on the invoice and any related liabilities, including interest on delayed payments as follows:

5.1.1. in regard to the en-route service, according to EUROCONTROL/CRCO procedures;

5.1.2. in regard to the terminal navigation service, if PANSA, PLB or WiM respectively in possession of credible information that a customer is a different entity than the airspace user as the aircraft owner/operator, the charges may be levied on such a customer. In the case that a customer other than the airspace user as the aircraft owner refuses to effect a payment or delays payments, the aircraft owner will be charged with due payments and interests.

5.2. Invoices for the provision of air navigation services are issued as follows:

5.2.1. for en-route service in euros (EUR) by EUROCONTROL/CRCO and according to its procedures. The unit rate of charges mentioned in point 3.1 was approved by EUROCONTROL enlarged Commision's decision No 24/180 dated 28 November 2024 and was recalculated according to the exchange rate of 1 EUR = 4.27352 PLN. The basic unit rate calculated in this way amounted to EUR 93.43. Next, according to the Condition of Application of the Route Charges System and Condition of Payment, it shall be recalculated monthly by applying the average monthly rate of exchange between EUR and PLN for the month preceding the month in which the flight took place. The exchange rate applied shall be a monthly average of the "Closing Rate" calculated by Reuters based on the daily BID rate. The Monthly Adjusted Unit Rates are available at https://www.eurocontrol.int/crco#key-documents.

5.2.2. for terminal navigation service in Polish zlotys (PLN) by PANSA, PLB or WiM respectively. For terminal navigation services mentioned in points

terminalowej, o których mowa w pkt 5.3.2, 5.4, 5.5 i 5.6 powinny być dokonywane przez usługobiorców w złotych polskich (PLN) na numer rachunku bankowego wskazany na fakturze.

5.3. Płatności z tytułu:

5.3.1. zapewnienia usługi nawigacji trasowej dokonywane są na podstawie faktur wystawionych przez EUROCONTROL/CRCO w euro (EUR), na rachunek EUROCONTROL wskazany w fakturze;

5.3.2. zapewnienia usługi nawigacji terminalowej pobierane są na podstawie zbiorczych faktur wystawianych odpowiednio przez PAŻP, PLB lub WiM za okresy rozliczeniowe nie dłuższe, niż 1 miesiąc kalendarzowy lub każdorazowo po wykonaniu operacji.

5.4. Dla usługobiorców korzystających sporadycznie z usług nawigacji terminalowej dopuszcza się możliwość dokonywania płatności w formie przedpłaty przed wykonaniem usługi. W sprawie przedpłat usługobiorca kontaktuje się odpowiednio z PAŻP, PLB lub WiM w sposób określony w punkcie 5.14.

5.5. W sytuacji, gdy kontrahent zalega z zapłatą lub gdy z innych powodów zachodzi obawa nieuregulowania opłaty, w celu zabezpieczenia należności, odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM wymagać może przedpłat w wysokości 100% wartości usługi nawigacyjnej przed wykonaniem usługi, o czym usługobiorca zostanie powiadomiony. Przedpłata powinna wpłynąć na rachunek odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM najpóźniej na 48 godzin przed dniem skorzystania z usługi. Jednocześnie dokument potwierdzający dokonanie przedpłaty musi wpłynąć odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM zgodnie z punktem 5.14.

5.6. Usługobiorca ponosi wszystkie koszty opłat bankowych i prowizji związanych z uregulowaniem płatności odpowiednio na rzecz PAŻP, PLB lub WiM, naliczane przez bank usługobiorcy oraz banki i instytucje pośredniczące w realizacji transakcji płatności.

5.7. Płatnik w polu referencji przelewu bankowego zobowiązany jest podać właściwy opis zawierający: numer i kwotę w złotych faktury, której płatność dotyczy, a w przypadku dokonania potrącenia również numer i kwotę w złotych faktury korygującej.

5.8. W przypadku niewskazania informacji, o których mowa w punkcie 5.7 lub gdy wskazana informacja zawiera oczywisty błąd, wpłata zostanie rozliczona w pierwszej kolejności z należnościami z tytułu not odsetkowych, a następnie z najstarszymi nieuregulowanymi fakturami.

5.9. Za niedotrzymanie terminu płatności będą pobierane odsetki w odniesieniu do:

5.9.1. usługi nawigacji trasowej zgodnie z decyzją rozszerzonej Komisji EUROCONTROL nr 24/181 z dnia 28 listopada 2024 r. w wysokości 13,79%;

5.9.2. usług nawigacji terminalowej, PAŻP będzie pobierała odsetki ustawowe, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami polskiego prawa.

5.10. Reklamacje dotyczące wystawionych faktur będą rozpatrywane w odniesieniu do:

5.10.1. usług nawigacji trasowej zgodnie z procedurami EUROCONTROL/CRCO;

5.10.2. usług nawigacji terminalowej pod warunkiem ich otrzymania odpowiednio przez PAŻP, PLB lub WiM w formie pisemnej w ciągu 30 dni od daty wystawienia faktury. Termin rozpatrzenia reklamacji przez odpowiednio PAŻP, PLB lub WiM wynosi 30 dni od daty zgłoszenia.

5.11. Zgłoszenie reklamacji nie zwalnia usługobiorcy od obowiązku terminowego uregulowania wszystkich zobowiązań wynikających z wystawionych odpowiednio przez PAŻP, PLB lub WiM faktur.

5.12. Reklamacje składane odpowiednio do PAŻP, PLB lub WiM przez usługobiorcę dotyczące rozbieżności pomiędzy informacjami zawartymi w planie lotu a danymi na fakturze, w przypadku niedopełnienia obowiązku aktualizacji planu lotu, nie będą uwzględniane.

5.3.2, 5.4, 5.5 and 5.6 the customers shall effect payments in Polish zlotys (PLN) on the account number shown on the invoice.

5.3. The payments for:

5.3.1. the provision of en-route service shall be made on the basis of invoices issued by EUROCONTROL/CRCO, in euro (EUR), into EUROCONTROL bank account shown on the invoice;

5.3.2. the terminal navigation service shall be collected on the basis of summary invoices issued by PANSA, PLB or WiM respectively for billing periods no longer than one calendar month or each time the operation has been performed.

5.4. For Customers occasionally using terminal navigation services, the terminal navigation charges may be prepaid before the services. The Customer shall contact PANSA, PLB or WiM respectively on the prepayment in the manner referred to in point 5.14.

5.5. In case when the Customer is in arrears with his payment or there is a reason to expect payment default, in order to secure debts, PANSA, PLB or WiM respectively may require prepayment in the amount of 100 % of the value of the navigation service before the service is provided, of which the Customer shall be notified. The prepayment shall be credited to the PANSA, PLB or WiM bank account respectively at least 48 hours before the day of the operation. PANSA, PLB or WiM shall receive a confirmation of prepayment as referred to in point 5.14.

5.6. A customer shall bear all bank costs and commissions related to the payments to PANSA, PLB or WiM respectively which are collected by a customer's bank or banks and institutions involved in the payment transactions.

5.7. A payer is obliged to provide an adequate description in the bank transfer reference field: number and PLN amount in respect of invoice paid and, in case of any deductions, also number and PLN amount in respect of invoice correction deducted.

5.8. Where a payment is not accompanied by the details specified in paragraph 5.7 or the details contain an obvious error, PANSA shall apply the payment first to late-payment-interest debit notes and then to the oldest invoices unpaid.

5.9. On late payment interest shall be charged in respect of:

5.9.1. en-route services, 13.79% per annum according to Decision of the enlarged Commission of EUROCONTROL No 24/181 dated 28 November 2024;

5.9.2. terminal navigation services, pursuant to the relevant Polish regulations in force, PANSA shall charge statutory interest on overdue payments.

5.10. Any claim raised in connection with the issued invoices shall be investigated as refers:

5.10.1. for en-route services – according to EUROCONTROL/CRCO procedures;

5.10.2. for terminal navigation services, provided that such a claim is received by PANSA, PLB or WiM respectively in writing within 30 days of the invoice issue date. PANSA, PLB or WiM respectively will investigate a claim within 30 days of the date when the claim was lodged.

5.11. No lodged claim shall release a customer from his obligation to pay all liabilities resulting from the invoices issued by PANSA, PLB or WiM respectively in due time.

5.12. Claims made to PANSA, PLB or WiM respectively by the customer concerning discrepancy between information in the flight plan and the data in the invoice reference will not be taken into account in the case of failure to update the flight plan.

5.13. PAŻP ma prawo odmówić świadczenia usług usługobiorcy korzystającemu z przestrzeni powietrznej, który narusza terminy i warunki płatności określone w części GEN 4.2 oraz określone przez EUROCONTROL/CRCO.

5.14. Wszelkie zapytania i sugestie związane z naliczaniem i pobieraniem opłat za usługi nawigacyjne należy kierować odpowiednio na poniższe adresy:

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej

Adres pocztowy: ul. Wieżowa 8
02-147 Warszawa
Polska

Tel.: +48-603-407-609; +48-603-405-926
+48 608-549-661; +48-608-007-138

E-mail:

aerosales@pansa.pl
(deklaracje dotyczące danych i floty użytkowników, faktury, reklamacje faktur, reklamacje, ogólna informacja o opłatach za nawigację terminalową),

pay@pansa.pl
(windykacja należności za nawigację terminalową),

salda@pansa.pl
(zawiadomienia o wpłacie, potwierdzenia sald kont klientów za nawigację terminalową)

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

Adres pocztowy: ul. Paderewskiego 1
86-005 Białe Błota
Polska

Tel.: +48-52-365-4620 (sekretariat)
+48-52-365-4686 (kasa)

E-mail:

afis@bzg.aero
(deklaracje dotyczące danych i floty użytkowników, ogólna informacja o opłatach za nawigację terminalową),

zarzad@bzg.aero
(windykacja należności za nawigację terminalową, potwierdzenia sald kont klientów za nawigację terminalową),

kasa@bzg.aero
(faktury, reklamacje, zawiadomienia o wpłacie)

Strona www: www.bzg.aero

Warmia i Mazury Sp. z o.o.

Adres pocztowy: Szymany 150
12-100 Szczytno
Polska

Tel.: +48-89-544-3434,
+48-89 544-3422,

Tel. kom.: +48-885-100-982

E-mail: sluzby.zeglugi@mazuryairport.pl,
ansp@mazuryairport.pl

Strona www: www.mazuryairport.pl

5.13. PANSA has the right to refuse the provision of services to a customer using the airspace who fails to meet the payment terms and conditions of GEN 4.2 and of required by EUROCONTROL/CRCO.

5.14. Any enquiries and suggestions regarding the calculation and collection of charges on navigation services should be directed to the following addresses respectively:

Polish Air Navigation Services Agency

Postal address: ul. Wieżowa 8
02-147 Warszawa
Poland

Phone: +48-603-407-609; +48-603-405-926
+48 608-549-661; +48-608-007-138

E-mail:

aerosales@pansa.pl
(fleet and customer details declarations, invoices, invoice correction, corrections, claims, general information on terminal navigation charges),

pay@pansa.pl
(recovery of terminal navigation charges),

salda@pansa.pl
(payment advice, terminal navigation charges customer account balance confirmation)

Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. (Bydgoszcz Airport)

Postal address: ul. Paderewskiego 1
86-005 Białe Błota
Poland

Phone: +48-52-365-4620 (secretariat)
+48-52-365-4686 (cash register)

E-mail:

afis@bzg.aero
(fleet and customer details declarations, general information on terminal navigation charges),

zarzad@bzg.aero
(recovery of terminal navigation charges, terminal navigation charges customer account balance confirmation),

kasa@bzg.aero
(invoices, claims, terminal advices)

Website: www.bzg.aero

Warmia i Mazury Sp. z o.o.

Postal address: Szymany 150
12-100 Szczytno
Poland

Phone: +48-89-544-3434,
+48-89 544-3422,

Mobile: +48-885-100-982

E-mail: sluzby.zeglugi@mazuryairport.pl,
ansp@mazuryairport.pl

Website: www.mazuryairport.pl

5.15. Informacje o warunkach płatności oraz o wysokości stawek jednostkowych w odniesieniu do usług nawigacji trasowej znajdują się na stronie:
www.eurocontrol.int/crco lub r3.crco@eurocontrol.int

5.15. Terms of payment and unit rates of en-route services are available on the website:
www.eurocontrol.int/crco lub r3.crco@eurocontrol.int